Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
факультет *іноземної філології*
кафедра англійської мови

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Порівняльна типологія англійської та української мов (мова викладання – англійська)
Викладачі	Фрасинюк Наталія Іванівна http://ang.kpnu.edu.ua/
Профайл викладачів	Фрасинюк Н.І. – кандидат філологічних наук, доцент
E-mail:	корпоративна поштова скринька frasynyuk@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	Сторінка курсу: https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=8117
Консультації	Відповідно до навчального плану, на дисципліну відводиться 3 год. поточних консультацій та 2 год. екзаменаційних консультацій

2. Анотація до курсу

Курс «Порівняльна типологія англійської та української мов» призначений для навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 014 Середня освіта. Мови та література (англійська) з додатковою предметною спеціальністю "Мова і література (німецька / польська)" та здобувачів вищої освіти спеціальності 035.41 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), як дисципліна професійної підготовки, покликана ознайомити з спільними та відмінними рисами в системі фонетичних (фонологічних), лексичних, граматичних і стилістичних

явищ англійської та української мов у порівняльному форматі, встановити зв'язок між розвитком суспільства та мови, зокрема, її граматичної системи.

3. Мета та цілі курсу

1. **Мета**: ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими поняттями навчити майбутніх філологів та вчителів визначати і самостійно й ефективно використовувати у своїй професійній діяльності спільні та відмінні риси в системі фонетичних (фонологічних), лексичних, граматичних і стилістичних явищ англійської та української мов, грамотно й коректно відтворювати комунікативні акти, застосовуючи спектр адекватних граматичних трансформацій, що сприяє попередженню впливу мови оригіналу на мову перекладу.

4. Формат курсу

Дисципліна професійної підготовки.

5. Результати навчання

Вивчення освітнього компонента «Порівняльна типологія англійської та української мов» передбачає набуття здобувачами освіти певних компетентностей та набуття відповідних результатів навчання.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність бути критичним і самокритичним;

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми ;

Здатність працювати в команді та автономно;

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності (СК):

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, які вивчаються;
Здатність аналізувати спільні та відмінні риси мов на фонологічному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях;

Програмні результати навчання з дисципліни:

· вміти використовувати теоретичні відомості з основних граматичних проблем з точки зору теорії перекладу;
· володіти вміннями щодо правильного вживання граматичних трансформацій необхідних для ефективного перекладу;
· розкривати відмінності між українською та англійською мовами на рівні граматичних систем;
· порівнювати одиниці і явища мов на фонологічному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях;
· систематизувати методи використання результатів типологічного зіставлення обох мов.

Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	**Характеристика навчального курсу**
	денна форма навчання
Рік навчання/ рік викладання	другий
Семестр вивчення	четвертий
нормативна/вибіркова	вибіркова
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.
Лекційні заняття	20 год.
Практичні заняття	20 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

6. Пререквізити курсу

Передумови для вивчення дисципліни: попереднє та поточне вивчення дисципліни «Практичний курс англійської мови»; ознайомлення з основними мовними категоріями та поняттями (знання основ мовознавства).

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.

8. Політики курсу

Вивчення курсу «Порівняльна типологія англійської та української мов» відбувається в межах освітнього процесу, передбаченого програмою підготовки фахівця, зокрема, робочої програми навчальної дисципліни.

Відвідування занять, оцінювання, відпрацювання пропущених занять та перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (затвердж. 30.08.2018 р., URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view). Зокрема, здобувачі освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати всі аудиторні заняття, крім тих випадків, коли неможливість їхньої присутності підтверджена відповідними документами. Пропущені заняття відпрацьовуються на консультаціях. Незадовільні оцінки, отримані під час семестрового контролю, а також відсутність оцінки через пропуск екзамену здобувачем освіти (з відповідним документом, що підтверджує неможливість бути присутнім на екзамені) перескладаються на консультаціях у визначені терміни ліквідації академічної заборгованості.

9. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	у тому числі		
		л	п	с. р.
1	2	3	4	5

Module 1. Contrastive Lexicology of English and Ukrainian Languages: Fundamentals, Analysis, Practice				
Topic 1.Introduction to Contrastive Typology.	10	2	2	6
Topic 2. Typology of the Phonetic / Phonological Systems in English and Ukrainian.	8	2		6
Topic 3. Contrastive Lexicology	8	2		6
Topic 4. Contrastive Morphology. Typological Features of the Noun as a Part of speech.	10	2	2	6
Topic 5. The Adjective, Numeral and Pronoun in English and Ukrainian.	12	2	2	8
Topic 6. Functional Parts of Speech in English and Ukrainian.	12	2	2	8
Topic 7. The verb in English and Ukrainian.	16	2	4	10
Topic 8. Verbals in English and Ukrainian.	16	2	4	10
Topic 9. Adverbs and Statives in English and Ukrainian.	14	2	2	10
Topic 10. Contrastive Syntax.	14	2	2	10
Total:	120	20	20	80

10. Система оцінювання та вимоги

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок аспірантів

на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, мовних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні".
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні"; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання вправ і завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості вправи за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати вправи і завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення окремих понять, категорій (однак з помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості вправи і завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати мовні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритміч	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; частково володіє термінологією.
	8	Знання студента досить повні для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях; студент

но дієвий)		вміє аналізувати, робити деякі висновки; відповідь повна, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати.
	9	Студент володіє основним матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, тлумачить лінгвістичні поняття, категорії; формулює правила; може самостійно опрацьовувати матеріал; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє програмними знаннями та використовує їх у практичних ситуаціях; може визначати особливості мовних процесів; робить аргументовані висновки; використовує знання, аналізуючи різні мовні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні мовні явища, процеси.
	12	Студент має системні знання; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; схильний до системно-наукового аналізу явищ; уміє самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; використовує різноманітні джерела інформації.

11. Самостійна робота

Самостійна робота є складовою підготовки протягом навчального семестру. Метою самостійного опрацювання навчального матеріалу є опанування навичок роботи з основною і додатковою літературою, набуття необхідних знань та умінь щодо особливостей використання мови як суспільного коду і шляхів підвищення ефективності спілкування рідною та іноземними мовами, розуміння мови як соціально-психологічного феномену, адекватного оперування різними видами інституційного дискурсу та успішного спілкування з представниками іншомовних країн, здійснюючи перекладацьку діяльність, ефективного вирішення проблем міжкультурного спілкування.

Передбачаються наступні види роботи:

- вивчення кожної теми лекційного курсу за навчально-методичною літературою;
- підготовка до лекційних занять;
- опрацювання матеріалу розділів, які не викладаються на лекціях та поточної актуальної інформації за допомогою електронних ресурсів;
- виконання тестових завдань;
- підготовка до контрольних робіт;
- підготовка до іспиту;
- написання реферату на одну з тем:

1. Typology of the Phonetic / Phonological Systems in English and Ukrainian.

2. Lexico-Semantic Classes of Words in English and Ukrainian.
3. Stylistic Differentiation of the English and Ukrainian Vocabulary
4. Typology of the Composite Sentence
5. Conversion in English and Ukrainian

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає його під час усного виступу, глибоко та всебічно розкриває зміст обраної теми, засвідчуючи при цьому використання обов'язкової та додаткової літератури під час підготовки доповіді.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усного виступу, в основному розкриває зміст обраної теми, демонструючи при цьому використання обов'язкової літератури. Але при висвітленні проблеми не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст під час усного виступу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усного виступу, недостатньо розкриває зміст обраної теми, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст обраної теми під час усного виступу.

Питання до підсумкового контролю знань

1. The notion of comparative linguistics its aims and methods.
2. Grammar as linguistic science.
3. Languages of the world and the notion of a language family.
4. The basic language families and the genealogical classification of languages.
5. The typological (morphological) classification of languages.
6. The morphemic structure of English and Ukrainian words.
7. Grammatical meaning and grammatical category.
8. Grammatical forms of English and Ukrainian words.
9. Criteria for part-of-speech comparison in English and Ukrainian.
10. The category of number in the system of English and Ukrainian nouns.
11. Contrastive analysis of the category of case in the languages under investigation.
12. The grammatical category of gender in English and Ukrainian.
13. Categories of definiteness / indefiniteness, animateness/ inanimateness in the contrasted languages.
14. The adjective via typological investigation.
15. Typological characteristics of English and Ukrainian pronouns.
16. Contrastive analysis of numerals in English and Ukrainian.
17. Isomorphic and allomorphic classes of verbs in the languages under investigation.
18. The category of tense in English and Ukrainian.
19. The sentence as an object of typological analysis.
20. Typological characteristics of the simple sentence in English vs. Ukrainian.
21. Contrastive analysis of the main parts of the sentence.
22. Secondary parts of the sentence in the languages under investigation.
23. The detached secondary parts of the sentence in English vs. Ukrainian.
24. The composite sentence in the contrasted languages.
25. Typology of supersyntactic units in English and Ukrainian.

Поточний і модульний контроль			Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	МКР	Самостійна робота		
25 балів	30 балів	5 балів	40 балів	100 балів

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	
75-81	C (добре)	30	
67-74	D (задовільно)	25	
60-66	E (достатньо)	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Список рекомендованої літератури

1. Фрасинюк Н.І. Порівняльна типологія англійської та української мов: тези лекцій, завдання для семінарських занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання: Навчально-методичний посібник. Укл. Фрасинюк Н.І. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2020 – 158 с.

2. Contrastive Grammar: Theory and Practice = Порівняльна граматика: теорія і практика: навч. посіб. / авт.-сост.: Н. Ф. Гладуш, Н. В. Павлюк; Київ. ун-т. ім. Б. Грінченка; Нац. ун-т «Києво-Могилянська акад.». К., 2019. 296 с.

3. Korunets I.V. Contrastive Typology of the English and Ukrainian Languages / I.V. Korunets. Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. 464 p.

Додаткова література

1. Антрушина Г. Б. Лексикология английского языка = English Lexicology : Учеб. пособие / Г. Б. Антрушина, О. В. Афанасьева, Н. Н. Морозова. – 6-е изд., стереотип. М. : Дрофа, 2006. 287 с.

2. Волкова Л. М. Теоретична граматика англійської мови : сучасний підхід: / Л. М. Волкова. К. : Освіта України, 2009. 256 с.

3. Деменчук О. В. Порівняльна лексикологія англійської та української мов : Навч. посібник / О. В. Деменчук. Рівне : Перспектива, 2005. 165 с.

4.Іваницька Н. Б. Дієслівні системи української та англійської мов: парадигматика і синтагматика : монографія / Н. Б. Іваницька. Вінниця : СПД Главацька, 2011. 636 с.

5. McMillon A. Verbs in English. Their Meaning, Behaviour and Structure / A. McMillon. Stockholm, 2006. 232 p.